

顏明仁
Vilian Ispalidav

Isbukun Bunun
郡群布農語

Mazbin Hu Hu Hu

Taubuntuin sia bulzav kuzakuza tu Vilian, sadu mas tilibi at minhai-iap tu namudinun tastu Taiuancin Bunun sia an-anak tu asang lus-an Manahtangia. Cinliskin sai-ia tu malbuntuin ni tu musuhis mincivi tama-cina, musasu niang amin uvavaz inadas mapin-amu Manahtangia. Tuanak-anak tupa tu: Nakulumah tutupa! Namin-amu tutupa!

Taunadipin hanian, laupang istus-a. tushit cina malala tu: Aping minkailasin! Talum minkailasin! Namacingmut kata mincivi hudas musasu min-amu lus-an Manahtangia. Tai-aza uvavaz hai, Macinsu minkailas taldanav at, malun-uvai mas manau-uaz tu ulus-Bunun.

Masa makasia makavungkavung tu dan, mutah Talum, mutah amin Apin. Cinliskin Vilian tu, punbuntuin ni tu sailumah, nin uvavazan manam makasia mukzaikuzaiku tu dan. Makuang isaicia is-ang at kamingming mubahbah.

Taunasainin asang, cisdadan uvavaz kusia hudas tu lumah, acinpasdu nai-ia mas tama-hudas sin cina-hudas maliba, mahahainan at mubahbah. minhai-ia Vilian tu mahanimumul hangsia tamacina sia ludun tu lumahcin.

Nakitngabin lus-an Manahtangia, ma-alak tama-hudas mas Talum tu ima kusia lus-anancia. Mal-anuhu kaimin tastu-lumah sia maldadailaz tu batu samantuk mas sinlus-an.

Mazbin hu hu hu? Tusingav Talum. Cinsivus tama-hudas sadu mas mantanaskaun mal-anuhu tu Talum at antalam tu: Malastapang nai-ia! Hu hu hu hai sinkintuh!

Sintukuabin tumananu i? Tuhna Talum tusingav. Antalam tama-hudas tu: Tumananu hai maidusa tu haling tupa mas mananu at pintasaun, sintupa tu tupa mas mananu, masamu bazangbazang tusmuav. Mais duan tu tutmang tusmuav hai insubnuhun at aciskunun sinanata mapusbai.

Mais niang maikavas, anis maipakaun tastu-asang mas hinanup tu sisi, babu, hanvang, sinmas tamaz. ni tu pin-amun itu Bunun mabananz mastan ihuhu tu islus-an Malastapang.

Adu mamantuk inaicia sinpalistapang? Tuhna Talum tusingav . Cinsuhdung tama-hudas miliskin ni tu antalam. Antalam cina-hudas tu: Aiza mamantuk, aiza tutmang tusmuav.

Mahtuabin nai-ia tutmang tusmuav i? Cinhuza Talum tusingav . Macinsu tama antalam tu pataliva! Kadaza samantuk sadu. Cinsuzuk itu Talum ngulus masamsam an-anak tu bungu sadu mas tama.

Muaisku Talum sia tama tu tangia tumingming tupa tu, Adu minin-amuin kasu malas-Tapang? Malbuntuin ukan mas kuzakuzaun tu tama hai nit u hai-iap tu natukua. Amushangsia niang tama minanahtu tasa takismut.

Ni tu mahtu malsasa at tupa tu: Ibah saikin sia bukvav tas-uvazun mihumis, ukan mas hanupan manah takilibus, natuzabin saikin tu sau habas ni tu mahtu min-amu malas-Tapang i? Ni sain mapiszang. Matuduldul Talum malkakanum, piskasainun ima sia cishutan, ni tu manaskal saduan.

Antalam tama-hudas tu, isu tama hai maisiklis katbah sia bukvav mapasnava, mapasiza kuzakuza. Isaicia hanupan hai bukvav libus, mamananu sai-ia tu takibukvav hahanup. Aiza tu hanian, itu Bunun mamananu tu saiduan hai, naislansan alngangausan minvaivi. Tudipin hai, isia vaivivaivi iskuzakuza aizas makitvaivi tu sinkuzakuza hai, namahtu amin Malastapang. Imita tastu-lumah mais aizan makitvaivi tu kinuzkuzan hai, namuskun kata kintuh tu hu hu hu, tumananu lus-an.

呼什麼呼

遷居都市謀生多年的飛力安，看到電視報導後得知全國布農族將於自己的家鄉舉行聯合射耳祭。他驚覺到已經很久沒有探望父母了，而且未曾帶孩子們參加射耳祭，就喃喃自語：一定要回家鄉！一定要回家鄉！他驚覺到已經很久沒有回去探望父母了，而且也從未帶孩子們參加射耳祭，就喃喃自語：一定要回家鄉！一定要參加！

日子到了，剛天亮。母親大聲喊著：阿革起床了！達倫起床了！我們要一大早去探望爺爺奶奶同時參加射耳祭。孩子們聽到後，馬上起床洗臉，換穿漂亮的傳統服。

在彎曲的道路上，達倫嘔吐，阿革也嘔吐。飛力安想到好多年沒回家鄉了，孩子們無法適應蜿蜒的山路，難過地默默掉下眼淚。

到了部落，孩子們小跑步前往的爺爺奶奶家。爺爺奶奶也給了他們一個大大的擁抱，一邊笑著一邊含著淚水，這時候飛力安才驚覺原來父母親在山上的家也是很孤單的。

射耳祭要開始了，爺爺牽著達倫的手來到會場。我們全家人坐在排列的石頭上專心看慶典。

他們在乎什麼呼！達倫如此問。爺爺轉向看著坐在右邊的達倫說：他們在報戰功。呼！呼！呼！是激勵鬥志的呼喊！

督瑪拿努(tumananu)又是什麼意思呢？達倫如此問。爺爺回話：督瑪拿努是由督吧(tupa說)和瑪拿努(mananu事實)組成的，意思是說出事實，嚴禁言過其實。若是誇大不實，會引起公憤被拖出去。

若是未曾取下敵人項上人頭，也沒有宴請過全部落享用獵殺的山羊、山豬、水鹿、黑熊等，是沒有資格參加象徵布農男士最高榮譽的報戰功儀式。他們報戰功的內容都是事實嗎？達倫再次請教。爺爺低著頭沉思不語。父親說：有事實，也有誇大不實。

他們怎麼可以如此亂說又誇大不實呢？達倫驚訝的說。父親馬上回答說：別說了！專心看就好了。達倫嘟著嘴，摸摸自己的頭，看著父親。按耐不住說：我生長在都市，沒有獵場可以狩獵，難道我永遠都沒有機會參加報戰功嗎？這不公平。達倫站著挺胸雙手叉腰擺出不服氣的樣子。達倫走到父親的耳邊輕聲說：你有參加過報戰功嗎？失業已久的父親頓時啞口不語，原來父親未曾射殺野生動物。

爺爺說：你父親從小在外讀書、成家立業。他的獵場是都市叢林，他是優秀的城市獵人。有朝一日，布農族的英雄觀會隨著時

代變遷而改變。到時候，各行各業傑出的布農族人都可以參加報戰功。我們家庭成員中有特殊表現時，我們要一起呼呼呼(Hu Hu Hu) 督瑪拿努(tumananu)來慶賀。

